

**Yurt dışında çalışan işçilere konut ve küçük sanat kredisi açılması ve ödünç para verilmesi hakkında Kanun**

(Resmî Gazete ile yayımı : 22.7.1964 - Sayı : 11760)

No.  
499

Kabul tarihi  
14 . 7 . 1964

*Fon tesisi*

**MADDE 1.** — İş ve işçi Bulma Kurumu aracılığı ile yabancı memleketlere çalışmaya giden işçilerin, hariçteki tasarruflarından Türkiye'de bulunan yakınlarına yapacakları yardımları ve bunlardan istiyenlerin yurda avdetlerinde konut ve küçük sanat işletmesi sahibi olmalarını teşvik maksadıyla Türkiye Emlâk Kredi ve Halk Bankası nezdinde (Hariçte çalışan işçiler için ikraz, konut ve küçük sanat işletmesi kredisi fonu) adı altında bir fon tesis edilmiştir.

*Fonun kaynakları*

**MADDE 2.** — Fonun kaynakları şunlardır :

- a) Hariçte çalışan işçilerin gönderecekleri dövizlerin cari resmî kur üzerinden hesaplanacak Türk lirası tutarı;
- b) Bu kanunun yükliyeceği her çeşit mali külfetleri ve konut ve küçük sanat kredisi taleplerini karşılamak üzere Maliye Bakanlığı Bütçesinde açılacak özel bir tertibe her yıl yeteri kadar konulacak ödenek;
- c) Türkiye Emlâk Kredi Bankasının bu kanuna göre açacağı konut kredisinden tahsil edeceği taksit ve faizler;
- ç) Türkiye Halk Bankası A.Ş. nin bu kanuna göre açacağı küçük sanat kredilerinden tahsil edeceği taksit ve faizler;
- d) Fonda biriken paraların faizleri ve sair gelirler.

*İkraz hesabı*

**MADDE 3.** — Hariçte çalışan işçilerden ikraz hesabı açtırmak isteyenlerin fona gönderecekleri paralar bankaca 3 yıl vâdeli olarak bu hesaba nakledilir ve bu hesaptaki paralara vâdeli mevduata verilen en yüksek faiz nisbetinden az olmamak üzere Maliye Bakanlığınca tesbit olunacak nisbet üzerinden faiz verilir ve bu faizler 3 yıl vâdeye göre peşin olarak tahakkuk ettirilerek ilgililerin hesabına alacak kaydedilir.

İşçilere diledikleri takdirde ikraz hesaplarındaki mevcut miktar ve vâdeleri geçmemek üzere, bankaca faizsiz olarak ödünç para verilir. Vâdelerinde ödenmiyen paralar ilgilinin ikraz hesabından mahsup yapılmak suretiyle borçlu hesap kapatılır.

*Konut ve Küçük Sanat Kredileri hesapları*

**MADDE 4.** — A) Hariçte çalışan işçilerden konut kredisi almak isteyenlerin fona gönderecekleri paralar, Bankaca, (Konut Kredisi hesabı) na nakledilir ve bu paralara vâdeli mevduata tatbik olunan en yüksek nisbet üzerinden faiz yürütülür.

Konut kredisi hesabında döviz karşılığında Türk parası birikmiş olan işçilere Türkiye Emlâk Kredi Bankasının cari usulleri dairesinde 40 bin liradan fazla olmamak ve halk tipi konut

inşa etmek üzere hesaplarındaki paranın 4 katına kadar birinci maddede tesis olunan fondan konut kredisi verilir.

Konut kredisinden istifade etmek için işçinin yurda avdet ettiği tarihte konut kredisi hesabında en az 5 bin lira birikmiş bulunması şarttır.

Konut kredisinin vâdesi 20 (yirmi) yıl ve faizi yılda % 2 (yüzde iki) dir. Anapara ve faizler ikraz tarihinden itibaren 2 yıl sonra başlamak üzere aylık taksitler halinde Bankaca tahsil olunur.

Bu kanuna göre her işçiye ancak bir defaya mahsus olmak üzere konut kredisi verilebilir. Bu kredilerle temin edilen konutların başkalarına satış veya her hangi bir şekil ve suretle devri, borçlu hesabın tamamıyla tasfiyesine bağlıdır.

B) Hariçte çalışan işçilerden küçük-sanat kredisi almak isteyenlerin fona gönderecekleri paralar, bu bankaca, (Küçük sanat kredisi hesabı) na nakledilir ve bu paralara vâdeli mevduat tatbik olunan en yüksek nisbet üzerinden faiz yürütülür.

Küçük sanat kredisi hesabında döviz karşılığında Türk Parası birikmiş olan işçilere Türkiye Halk Bankası A.Ş. nin cari usulleri dairesinde birikmiş paralarının 3 ilâ 5 misline kadar küçük sanat kredisi açılır. Ancak bu miktar 25 bin lirayı geçemez.

Bu krediden istifade etmek için işçinin yurda avdet ettiği tarihte küçük sanat kredisi hesabında 5 bin lira birikmiş olması şarttır. Bu kredinin vâdesi 5 yıl ve faizi yılda % 7,5 dur.

Anapara ve faizleri ikraz tarihinden itibaren bir yıl sonra başlamak üzere yıllık taksitlerle ödenir.

Bu kanuna göre her işçiye ancak bir defaya mahsus olmak üzere küçük sanat kredisi verilebilir.

C) Yurda dönüşlerinde bu maddede yazılı hesaplarında döviz karşılığı asgari 5 bin lirası bulunmayan işçilerle, kredi almaktan vaz geçenlerin hesaplarındaki mevcut paraları hakkında üçüncü madde hükümleri uygulanır.

#### Yönetmelik

MADDE 5. — Fonun işleyiş tarzı, Fon ile ilgili hesapların açılması, ikrazata ait esaslar, hesap sahiplerinin vecibeleri, bu kanunla Türkiye Emlâk Kredi Bankasına ve Türkiye Halk Bankası A. Ş. ine verilen görevler ve sair hususlar Maliye, Çalışma, İmar ve İskân Bakanlıkları ile adı geçen bankalarca müştereken hazırlanacak bir yönetmelik ile tâyin ve tesbit olunur.

#### Giderler

MADDE 6. — Bu kanuna göre açılacak hesapların tahsil ve tediyeleri ile ilgili her türlü giderler ve sair mali külfetler 1 nci maddede tesis olunan fondan karşılanır.

#### Muafiyetler

MADDE 7. — Bu kanun uyarınca tesis olunan hesaplara yürütülecek faizler ve bu hesapların açılması sırasında tanzim olunacak sözleşmeler, ipotek tescil ve fekleri ve sair belgeler her türlü vergi, resim ve harclardan muafır.

GEÇİCİ MADDE — Bu kanunun yayımı tarihinden evvel iş ve işçi Bulma Kurumunun aracılığı ile olsun veya olmasın, harice giden işçiler kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takibeden en çok bir yıl içerisinde Türkiye Emlâk Kredi Bankası ve Türkiye Halk Bankası A.Ş. ti ile temasa geçerek hesap ağırtmalarını şartıyla bu kanunun bahşettiği haklardan istifade ederler.

*Yürürlük hükümleri*

**MADDE 8. —** Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**MADDE 9. —** Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

16 Temmuz 1964

	Millet Meclisi	Cumhuriyet Senatosu
Cumhurbaşkanlığına yazılan tezkerenin tarih ve numarası : 15.7.1964	1/669	1/427
Bu kanunun yayımının Başbakanlığa bildirildiğine dair Cumhurbaşkanlığından gelen tezkerenin tarih ve numarası : 16.7.1964	4/243	

Bu kanunun görüşmelerini gösteren tutanakların Cilt, Birleşim ve Sayfa numaraları :

Millet Meclisi Tutanak Dergisi			C. Senatosu Tutanak Dergisi		
Cilt	Birleşim	Sayfa	Cilt	Birleşim	Sayfa
28	72	672	21	83	200
30	102	386		86	438-456
31	113	227			
	116	365-386			
	117	404:417,430,441, 442:445			
	118	450:451,469,476, 479,489,490-493			

Millet Meclisi 708 S. Sayılı basmayazı Millet Meclisi 116 ncı Birleşim Tutanak dergisine, Cumhuriyet Senatosu 479 S. Sayılı basmayazı Cumhuriyet Senatosu 86 ncı Birleşim Tutanak dergisine bağlıdır.

Bu kanunu görüşen komisyonlar : Millet Meclisi İmar ve İskân, Maliye ve Plân komisyonları ile Cumhuriyet Senatosu Bayındırlık, Ulaştırma, İmar ve İskân, Mali ve İktisadi İşler ve Bütçe ve Plân komisyonları.